

**BUXORO DAVLAT
PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

**BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

TA'LIM TRANSFORMATSIYASI

ILMIY – METODIK JURNAL

No. 2

BUXORO – 2026

ILMIY – METODIK JURNAL TAHRIR HAY’ATI TARKIBI

Bosh muharrir:

Ma’urov Bahodir Baxshullayevich

Buxoro davlat pedagogika instituti rektori, p.f.d. (DSc), professor

Tahrir hay’ati raisi:

Qahhorov Siddiq Qahhorovich

pedagogika fanlari doktori, professor.

Muqimov K.M.	– O’zRFA akademigi, fizika-matematika fanlari doktori, professor
Xamidov O.X.	– iqtisod fanlari doktori (DSc), professor
Murodov Sh.N.	– fizika-matematika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD)
Ikramov A.A.	– pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Raximov Sh.A.	– fizika-matematika fanlari nomzodi, dotsent
Muxtorov E.M.	– psixologiya fanlari nomzodi, dotsent
Niyozov A.K.	– texnika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD), dotsent.
Sharipov A.Z.	– falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Qahhorov O.S.	– iqtisod fanlari doktori (DSc), professor
Barotov Sh.R.	– psixologiya fanlari doktori, professor
Olimov Sh.Sh.	– pedagogika fanlari doktori, professor
Rasulov T.H.	– fizika-matematika fanlari doktori (DSc), professor
O’rayeva D.S.	– filologiya fanlari doktori, professor
Amonov M.R.	– texnika fanlari doktori, professor
Bo’riyev S.B.	– biologiya fanlari doktori, professor
Ma’urov B.B.	– pedagogika fanlari doktori, professor
Abdullayev M.J.	– pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Jo’rayev A.R.	– pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD), professor
Saidova M.J.	– pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Nazarov M.R.	– fizika-matematika fanlari nomzodi, dotsent
Izbullayeva G.V.	– pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent Tadjixodjayev Z.A. texnika fanlari doktori, professor
Tosheva D.A.	– filologiya fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD) dotsent
Byulent Bayram	– filologiya fanlari doktori, professor (Ahmad Yassaviy nomidagi xalqaro

TALABALARDA IQTISODIY SAVODXONLIK MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING INNOVATSION VA INTENSIV KO'RINISHLARI

Qo'chqorov Nodir Bozorovich,

Buxoro davlat pedagogika instituti Ta'lim sifatini ta'minlash bo'limi bosh mutaxassisi.

nbozorovich@bk.ru

+998905136896

Annotatsiya. Maqolada talabalarda iqtisodiy savodxonlik madaniyatini shakllantirishning innovatsion va intensiv ko'rinishlari nazariy va amaliy jihatdan tadqiq etilgan. Pedagogik texnologiyalar, case-study, loyiha asosidagi ta'lim va raqamli vositalar majmuasi tahlil qilinib, ularning ta'lim samaradorligiga ta'siri eksperimental ma'lumotlar bilan asoslab berilgan. Ishlab chiqilgan metodika barcha ixtisoslik talabalari uchun moslashtirilgan.

Tayanch so'zlar: iqtisodiy savodxonlik, innovatsion metodlar, intensiv ta'lim, case-study, loyiha asosidagi ta'lim, raqamli texnologiyalar, kompetentlik yondashuvi, moliyaviy madaniyat, tadbirkorlik tafakkuri, pedagogik texnologiyalar.

ИННОВАЦИОННЫЕ И ИНТЕНСИВНЫЕ ПОДХОДЫ К ФОРМИРОВАНИЮ КУЛЬТУРЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ГРАМОТНОСТИ У СТУДЕНТОВ

Нодир Бозорович Кучкаров,

Главный специалист отдела обеспечения качества образования Бухарского государственного педагогического института

nbozorovich@bk.ru

+998905136896

Аннотация. В статье теоретически и практически исследованы инновационные и интенсивные формы формирования культуры экономической грамотности у студентов. Анализируется комплекс педагогических технологий, методов case-study, проектного обучения и цифровых инструментов, их влияние на эффективность образовательного процесса обосновано экспериментальными данными.

Ключевые слова: экономическая грамотность, инновационные методы, интенсивное обучение, case-study, проектное обучение, цифровые технологии, компетентностный подход, финансовая культура, предпринимательское мышление, педагогические технологии.

INNOVATIVE AND INTENSIVE APPROACHES TO FOSTERING A CULTURE OF FINANCIAL LITERACY AMONG STUDENTS

Nodir Bozorovich Kuchkarov,

Chief Specialist of the Department of Quality Assurance of Education, Bukhara State Pedagogical Institute

nbozorovich@bk.ru

+998905136896

Abstract. The article theoretically and practically investigates the innovative and intensive forms of developing economic literacy culture among students. A complex of pedagogical technologies, case-study methods, project-based learning and digital tools are analyzed, with their impact on educational effectiveness substantiated by experimental data. The developed methodology is adapted for students of all specializations.

Keywords: economic literacy, innovative methods, intensive learning, case-study, project-based learning, digital technologies, competency approach, financial culture, entrepreneurial thinking, pedagogical technologies.

KIRISH

XXI asr iqtisodiyotining tobora murakkablashib borishi, raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi va mehnat bozorining o'zgaruvchan talablari zamonaviy ta'lim tizimi oldiga yangi vazifalarni qo'ymoqda. Bu vazifalarning eng dolzarblaridan biri — talabalar ongida iqtisodiy savodxonlik madaniyatini shakllantirish hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi PF-60-son Farmoni bilan qabul qilingan “Yangi O'zbekiston” taraqqiyot strategiyasida “inson kapitali rivojlantirish va iqtisodiy savodxonlik darajasini oshirish” alohida ustuvor yo'nalish sifatida belgilangan.

Mazkur strategik hujjat oliy ta'lim muassasalari oldiga aniq vazifalar qo'yimoqda: talabalarda nafaqat iqtisodiy nazariy bilimlarni, balki moliyaviy qarorlar qabul qilish, tadbirkorlik tafakkuri va bozor iqtisodiyotini chuqur anglash ko'nikmalarini rivojlantirish zarurligini ko'rsatmoqda.

Ammo amaliyot shuni tasdiqlamoqdaki, mavjud an'anaviy o'qitish metodlari bu ehtiyojni to'la qondira olmayapti. OECD va Jahon bankining 2023 yilgi birgalikdagi hisobotiga ko'ra, O'zbekiston yoshlarining atigi 27,4 foizi moliyaviy qarorlar qabul qilishda elementar savodxonlik darajasiga ega — bu OECD o'rtacha ko'rsatkichi (52,1%) dan ikki barobar past (OECD/INFE, 2023). Bunday keskin farq pedagogik metodologiyada tizimli islohot zarurligini yaqqol ko'rsatib turibdi.

Iqtisodiy savodxonlik muammosi xalqaro ilmiy hamjamiyatda keng o'rganilgan. Lusardi va Mitchell (2014) iqtisodiy savodxonlik darajasi va moliyaviy farovonlik o'rtasida $r=0,68$ kuchli korrelyatsion bog'liqlikni isbotlagan. Klapper va boshqalar (2015) 47 ta mamlakatdagi empirik tadqiqot asosida iqtisodiy savodxonlik darajasi yuqori bo'lgan shaxslarning iqtisodiy inqirozlarda barqarorroq moliyaviy holat saqlay olishini ko'rsatgan. O'zbek pedagoglari orasida bu masalaga Shodmonov Sh.Sh., Toshmatov N.A., Rahimov B.X. larning tadqiqotlari e'tiborga molik. Biroq mazkur asarlarda ko'proq nazariy metodologik masalalar ko'rib chiqilgan bo'lib, innovatsion va intensiv ko'rinishlar majmuasini birlashtirib tadqiq etish yetarli darajada amalga oshirilmagan.

TADQIQOT OB'EKTI VA USLUBIY ASOSLAR

Tadqiqot ob'ekti: oliy ta'lim muassasalarida talabalarda iqtisodiy savodxonlik madaniyatini shakllantirishning innovatsion va intensiv ko'rinishlari.

Tadqiqot predmeti: innovatsion va intensiv metodlar majmuasining talabalarda iqtisodiy savodxonlik madaniyatini rivojlantirishga ta'siri.

Tadqiqotning metodologik asosini kompetentlik yondashuvi (Zimnyaya I.A., Xutorskiy A.V.), faoliyatli yondashuv (Vygotskiy L.S., Leontyev A.N.), konstruktivistik yondashuv (Piaget J., Dewey J.) va shaxsga yo'naltirilgan yondashuv (Rogers K.) tashkil etadi.

“Iqtisodiy savodxonlik madaniyati” tushunchasiga maqola muallifi quyidagi ta'rifni beradi: iqtisodiy savodxonlik madaniyati — bu shaxsning iqtisodiy bilimlarni puxta egallashi, ularni kundalik hayot va kasbiy faoliyatda ongli hamda samarali qo'llay olishi, iqtisodiy qadriyatlar tizimini shakllantirgan holda mas'uliyatli moliyaviy xatti-harakat namoyish eta olishi hamda o'zgaruvchan iqtisodiy muhitga moslasha oladigan tafakkur madaniyatini egallagan bo'lishidir. Ushbu ta'rif iqtisodiy savodxonlikka kognitiv, faoliyatli, qadriyatli va refleksiv-motivatsion komponentlarni birlashtirib qaraydigan yaxlit yondashuv asosida shakllangan.

QO'LLANILGAN METODLAR

2022–2025 yillarda Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zbekiston Milliy universiteti, Samarqand davlat universiteti va Farg'ona politexnika institutida olib borilgan tajriba-sinov ishlari natijalariga asoslanadi. Tadqiqotda 480 nafar talaba (244 nafar tajriba, 236 nafar nazorat guruhi) va 56 nafar professor-o'qituvchi ishtirok etdi. Kvazi-eksperimental “pretest-posttest” dizayn qo'llanilgan.

Tadqiqotda quyidagi metodlar qo'llanildi: iqtisodiy savodxonlik darajasini aniqlash uchun standartlashtirilgan diagnostik test (IST-60, Cronbach $\alpha = 0,87$); motivatsion va munosabat mezonlari uchun besh ballik Likert shkalasidagi anketa; amaliy ko'nikmalarni baholash uchun beshta standart vazifa; talaba portfelini ko'p o'lchovli rubrika orqali baholash; intervyu va pedagogik kuzatish; hamda Student t-kriteriyasi va Pearson korrelyatsiya tahlili kabi matematik-statistik metodlar.

Innovatsion va intensiv ko'rinishlarning asosiy to'rtta bloki aniqlanib, ular kompleks holda qo'llanilib sinab ko'rildi: 1) faol o'qitish metodlari bloki (case-study, loyiha asosidagi ta'lim, rol o'yinlari, munozara); 2) raqamli texnologiyalar bloki (virtual birja simulyatori, moliyaviy kalkulyatorlar, gamifikatsiya elementlari, flipped classroom); 3) intensiv ta'lim shakllari bloki (hackathon, biznes-kemp, intensiv kurslar, musobaqa elementlari); 4) hamkorlik asosidagi ta'lim bloki (tadbirkor-mentor dasturi, korxonalarda amaliyot, tarmoqli loyihalar).

INNOVATSION VA INTENSIV KO'RINISHLARNING MAZMUNI

Innovatsion ko'rinishlar deganda an'anaviy ta'lim metodlaridan tubdan farq qiluvchi, talabaning faol ishtirokini, ijodiy tafakkurini va muammoni hal etish ko'nikmasini rivojlantiradigan pedagogik yondashuvlar tushuniladi. Intensiv ko'rinishlar esa qisqa vaqt ichida ko'proq mazmunni chuqur o'zlashtirish imkonini beradigan ta'lim shakllari — keng qamrovli kurslar, g'oyaviy marafon, biznes-simulyatsiyalar va shu kabilarni qamrab oladi.

Case-study (muammoli holat tahlili) metodi Harvard Biznes Maktabida 1908 yilda ishlab chiqilgan bo‘lib, bugungi kunda jahonning eng nufuzli biznes-maktablarida o‘qitishning asosiy vositasiga aylangan (Erskine et al., 1998). Iqtisodiy savodxonlik ta’limida case-study metodi nazariy bilimlarni real hayotiy muammolarga tatbiq etish imkonini beradi. Tadqiqot davomida O‘zbek iqtisodiy kontekstiga mos 24 ta original case ishlab chiqildi: “Sardor akaning biznes muammosi” (Farg‘ona viloyatidagi to‘qimachilik korxonasi strategiyasi), “Nilufar va birinchi ish haqi” (shaxsiy moliyaviy rejalashtirish), “E-commerce inqilob” (O‘zbek startapining raqobat strategiyasi) kabilar. Case-study o‘tkazishda “Harvard formati” qo‘llanildi: individual tayyorgarlik (15 daqiqa), kichik guruhlarda muhokama (20 daqiqa), umumiy muhokama (25 daqiqa), nazariy umumlashtirish (10 daqiqa). Pearson korrelyatsiya tahlili case-study miqdori bilan iqtisodiy savodxonlik o‘rtasida $r=0,68$ ($p<0,001$) kuchli bog‘liqlikni ko‘rsatdi.

Loyiha asosidagi ta’lim (Project-Based Learning — PBL) metodi uzoq muddatli (4–8 hafta) va real ijtimoiy ahamiyatga ega bo‘lgan muammolarni hal etishga qaratilgan (Barrows & Tamblyn, 1980). Tadqiqotda to‘rt turdagi loyiha qo‘llanilgan: (a) mahalliy bozor tadqiqoti loyihasi — talabalar guruh holidan ma’lum tovar bozoridagi narxlar va talab-taklif holatini real kuzatib, analitik hisobot tayyorladilar; (b) shaxsiy moliyaviy reja -har bir talaba 12 oylik moliyaviy reja tuzdi; (c) mini-biznes loyihasi- guruhlar haqiqiy tovar yoki xizmatni bozorga chiqarish rejasini ishlab chiqdi; (d) ijtimoiy tadbirkorlik loyihasi - mahalliy muammoni iqtisodiy vositalar yordamida hal qiluvchi konsepsiya yaratildi.

Raqamli texnologiyalar va gamifikatsiya. Raqamli vositalar iqtisodiy savodxonlik ta’limini yanada interaktiv va motivatsion qilish imkonini beradi. Tadqiqotda Virtual Stock Market simulyatori (talabalar 100 mln so‘m virtual kapital bilan 12 hafta davomida portfel boshqardilar), moliyaviy kalkulyator platformalari (kredit, investitsiya, inflyatsiya hisob-kitoblari) va gamifikatsiya elementlari (o‘quv platformasida “iqtisodiy savodxonlik darajasi” tizimi, ball to‘plash, liderlar jadvali) sinab ko‘rildi. Gamifikatsiya elementlarining joriy etilishi talabalar motivatsiyasini anketalar bo‘yicha 34 foizga oshirgani aniqlandi. Flipped classroom (teskari dars) modelida talabalar nazariy video materiallarni uyda o‘rganib kelib, dars vaqtini muhokama va case yechishga sarflashdi - bu yondashuv nazariy bilimlarning mustahkamlanishini 28 foizga oshirdi.

Intensiv ta’lim shakllari. Iqtisodiy savodxonlik bo‘yicha 48 soatlik intensiv kurslar (ekonom-hackathon formati), biznes-kemp (3 kunlik amaliy trening), “Mini-biznes olimpiadasi” va “Moliyaviy savodxonlik marafoni” kabi intensiv shakllar sinovdan o‘tkazildi. Ekonom-hackathon davomida talabalar 48 soat ichida real iqtisodiy muammoni mahalliy bozordagi narx muvozanatini buzuvchi omillarni tahlil qilib, siyosiy taklif tayyorladilar. Bu format tafakkur tezligini va jamoaviy iqtisodiy muammo yechish ko‘nikmasini sezilarli darajada rivojlantirdi.

Tadbirkor-mentor dasturi. Har bir 8–10 nafarlik talabalar guruhiga faol tadbirkor yoki moliya mutaxassisi mentor sifatida birlashtirildi. Mentor oyiga kamida ikki marta talabalar bilan uchrashib, real biznes tajribasidan ulashdi, loyiha ishlarini maslahat bilan qo‘llab-quvvatladi. Pearson korrelyatsiya tahlilida mentor uchrashuvlari soni bilan tadbirkorlik motivatsiyasi o‘rtasida $r=0,72$ ($p<0,001$) kuchli aloqadorlik aniqlandi.

OLINGAN NATIJALAR VA ULARNING TAHLILI

To‘rt akademik semestr davomida olib borilgan eksperimental tadqiqot natijalari quyidagicha:

Tajriba guruhida iqtisodiy savodxonlikning o‘rtacha ko‘rsatkichi 38,4 balldan 68,3 ballga ya‘ni 41,7 foizga oshdi. Nazorat guruhida (an’anaviy o‘qitish) bu ko‘rsatkich 37,9 balldan 44,1 ballga, atigi 16,5 foizga o‘tdi. Farq statistik jihatdan juda yuqori ahamiyatlidir ($t=27,4$; $p<0,001$). Bu natijalar innovatsion va intensiv ko‘rinishlar majmuasining an’anaviy metodlarga nisbatan 2,5 barobar samaraliroq ekanligini isbotlaydi.

Yuqori daraja (70 foizdan yuqori ball) ko‘rsatgan talabalar ulushi tajriba guruhida 5,3 foizdan 34,8 foizga oshdi olti barobarga yaqin o‘shirildi. Nazorat guruhida esa bu ko‘rsatkich 4,7 foizdan 6,8 foizga, atigi 2,1 foizga ko‘tarildi. Bu farq innovatsion metodlarning chuqur iqtisodiy tafakkurni shakllantirishdagi alohida samaradorligini ko‘rsatadi.

Motivatsiya ko‘rsatkichi ham sezilarli o‘shirildi: Likert shkalalidagi iqtisodiy motivatsiya tajriba guruhida 2,8 balldan 4,1 ballga oshdi (5 balllik shkala), nazorat guruhida esa 2,7 dan 3,0 ballga o‘tdi. Mentorli guruhlarda iqtisodiy savodxonlik darajasi nazorat guruhiga nisbatan 12,3 foiz yuqori chiqdi; talabalarning 67 foizi semestr yakunida tadbirkorlik bilan shug‘ullanishni rejalashtirganini bildirdi (nazorat guruhida 34 foiz).

Alohida ta’kidlash lozim: muhandislik ixtisosligidagi talabalar (an’anaviy ravishda iqtisodiyotga yaqin emas deb hisoblangan) tajriba guruhida 43,2 foizlik o’sish ko’rsatdi. Bu holat innovatsion va intensiv metodlar majmuasining barcha ixtisoslikdagi talabalar uchun samarali ekanligini tasdiqlaydi.

Bir yillik kuzatuv (follow-up) natijalari ham qiziqarliidir: kurs tugaganidan bir yil o’tib, tajriba guruhi talabalarining 54 foizi shaxsiy moliyaviy rejani hali ham yuritayotgani aniqlandi (nazorat guruhida 18 foiz). Bu ko’rsatkich innovatsion metodlarning bilim va ko’nikmalarning uzoq muddatli saqlanishiga ijobiy ta’sir qilishini ko’rsatadi.

Qiyosiy tahlil natijasida innovatsion va intensiv ko’rinishlarning an’anaviy metodlar ustidagi afzalliklari quyidagi to’rt jihatda namoyon bo’ldi: 1) chuqurlik-bilimlar yuzaki emas, balki muammoli vaziyat orqali o’zlashtirilgani uchun uzoq muddatli xotiraga o’tadi; 2) motivatsiya -real hayotiy muammolar bilan bog’liqligi tufayli ichki qiziqish shakllanadi; 3) transfer -o’zlashtirilgan ko’nikmalar yangi vaziyatlarga osonroq qo’llaniladi; 4) identifikatsiya- talaba o’zini iqtisodiy agent sifatida anglay boshlaydi.

MAQOLANING ILMIY YANGILIGI

Ushbu maqolaning ilmiy yangiligi quyidagilarda namoyon bo’ladi:

1. O‘zbekiston oliy ta’lim tizimida birinchi marta innovatsion va intensiv ko’rinishlarni birlashtirib, iqtisodiy savodxonlik madaniyatini shakllantirishga qaratilgan kompleks metodika ishlab chiqilgan va eksperimental tarzda sinovdan o‘tkazilgan.
2. “Iqtisodiy savodxonlik madaniyati” tushunchasiga kognitiv, faoliyatli, qadriyatli va reflektiv-motivatsion komponentlarni qamrab oladigan yangi ilmiy ta’rif berilgan.
3. Case-study miqdori va iqtisodiy savodxonlik o’rtasida $r=0,68$; mentor uchrashuvlari va tadbirkorlik motivatsiyasi o’rtasida $r=0,72$ kuchli korrelyatsion bog’liqlik birinchi marta O‘zbekiston kontekstida empirik tarzda isbotlangan.
4. Innovatsion va intensiv ko’rinishlarning an’anaviy metodlarga nisbatan 2,5 barobar samaraliroq ekanligi (41,7% va 16,5% o’sish) eksperimental ma’lumotlar bilan asoslab berilgan.
5. Barcha ixtisoslikdagi talabalar uchun moslashtirilgan “Iqtisodiy savodxonlik madaniyati” moduli ishlab chiqilgan, bu iqtisodiy ta’lim faqat iqtisodiyot ixtisosliklarigagina taalluqli degan an’anaviy qarashni inkor etadi.

XULOSA

Olib borilgan tadqiqot asosida quyidagi xulosalar chiqarildi:

Birinchiidan, iqtisodiy savodxonlik madaniyatini shakllantirishda innovatsion va intensiv ko’rinishlar majmuasi case-study, loyiha asosidagi ta’lim, raqamli texnologiyalar, intensiv shakllar va mentor dasturi an’anaviy metodlarga qaraganda sezilarli darajada samaraliroq ekani eksperimental tarzda isbotlandi.

Ikkinchidan, tadqiqot gipotezasi to’liq tasdiqlandi: kompetentlik yondashuvi, innovatsion metodlar va motivatsion rag’batlantirish uyg’unlashtirilganda iqtisodiy savodxonlik darajasi statistik jihatdan yuqori ahamiyatli darajada oshadi ($p<0,001$).

Uchinchiidan, innovatsion va intensiv ko’rinishlar yagona qo’llanganda ham ijobiy natija bersa-da, ularning kompleks uyg’unligi “sinergiya effekti” eng yuqori samaradorlikni ta’minlaydi. Case-study ni loyiha ishi bilan, loyiha ishini mentor dasturi bilan birlashtirgan guruhlarda natija yakka metod qo’llangan guruhlariga nisbatan 18–23 foiz yuqori chiqdi.

Amaliy jihatdan tavsiya etiladi: barcha oliy ta’lim muassasalarida birinchi kurs talabalariga majburiy “Iqtisodiy savodxonlik madaniyati” kursini (3 kredit) joriy etish; mahalliy iqtisodiy kontekstga mos original case lar bankini yaratish; tadbirkor-mentor dasturini mintaqaviy tadbirkorlik ittifoqlari bilan hamkorlikda tashkil etish hamda baholash tizimini portfolio va kompetentlik asosidagi yondashuv bilan isloh qilish.

Kelajakdagi tadqiqotlar uchun: fintech va raqamli iqtisodiyot ko’nikmalari integratsiyasi, iqtisodiy savodxonlik va ish bilan bandlik o’rtasidagi uzoq muddatli korrelyatsiya, hamda gender farqlanishlarini tadqiq etish istiqbolli yo’nalishlar sifatida belgilanadi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Yangi O‘zbekiston” taraqqiyot strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida” PF-60-sonli Farmoni. — Toshkent, 2022 yil 28 yanvar.

7. Shodmonov Sh.Sh., G'ulomov S.S. Iqtisodiyot nazariyasi. — Toshkent: Iqtisod-Moliya, 2022. — 560 b.
8. Toshmatov N.A. Talabalarda tadbirkorlik kompetentligini shakllantirish metodikasi. Ped.f.d. dis. avtoref. — Toshkent, 2022.
9. Rahimov B.X. Moliyaviy ta'lim va fuqarolarning iqtisodiy xatti-harakati. — Toshkent: TDIU, 2023. — 248 b.
10. Зимняя И.А. Ключевые компетенции — новая парадигма результата образования // Высшее образование сегодня. — 2003. — №5. — С. 34–42.
11. Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования // Народное образование. — 2003. — №2. — С. 58–64.
12. Выготский Л.С. Педагогическая психология. — М.: Педагогика, 1991. — 480 с.
13. Lusardi A., Mitchell O.S. The economic importance of financial literacy: Theory and evidence // Journal of Economic Literature. — 2014. — Vol. 52(1). — P. 5–44.
14. OECD/INFE. International Survey of Adult Financial Literacy Competencies. — Paris: OECD, 2023. — 72 p.
15. Klapper L., Lusardi A., van Oudheusden P. Financial Literacy Around the World. — World Bank, 2015. — 28 p.
16. Barrows H.S., Tamblyn R.M. Problem-Based Learning. — New York: Springer, 1980. — 206 p.
17. Kolb D.A. Experiential Learning. — New Jersey: Prentice Hall, 1984. — 256 p.
18. Mandell L., Klein L.S. The impact of financial literacy education on subsequent financial behavior // Journal of Financial Counseling and Planning. — 2009. — Vol. 20(1). — P. 15–24.
19. Erskine J.A., Leenders M.R., Mauffette-Leenders L.A. Teaching with Cases. — London, Ontario: Ivey, 1998. — 234 p.
20. Deci E.L., Ryan R.M. Self-Determination Theory // Psychological Inquiry. — 2000. — Vol. 11(4). — P. 227–268.

Ikramova Aziza Aminovna , Sun'iy intellekt asosidagi adaptiv o'rganish tizimlari orqali talabalarning individual ta'lim trayektoriyasini loyihalash	136
Jumaniyozova Shahnoza Rajabboy qizi , Alohida ehtiyojmand bolalar bilan ishlashning psixologik xususiyatlari	142
Jumayeva Azizabonu Mo`min qizi , Pragmatik yondashuv orqali talabalarni refleksiv kompetensiyalarini takomillashtirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	147
Jumayeva Habiba G'aforovna , Ta'lim jarayonida geymifikatsion texnologiyalar vositasida talabalarning o'z-o'zini baholash kompetensiyasini rivojlantirish	156
Hakimova Nargiza Supxonovna, Kattayeva Mehrangiz Nabiyevena , Boshlang'ich sinf o'quvchilarini kreativ fikrlashga yo'naltirilgan innovatsion texnologiyalar	162
Nadirxanovna Nozima Alisherovna , Yozma madaniyatlararo muloqotni o'rgatishda talabalarning sotsiologiyistik qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi	167
Очиллов Фарход Эгамбердиевич , Трансформация семейных традиций и их влияние на патриотическое воспитание молодого поколения в узбекистане	171
Qurbonova Nafisa Saidjonovna , Differensiyal ta'lim va uning pedagogik ahamiyati	178
Qo'ldoshev Mehriddin Avezmurodovich , Ahmad Donish ma'rifatparvarlik g'oyalari asosida yoshlarda ma'naviy-axloqiy kamolotni shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari	182
G.V. Izbullayeva, Baxodirova Xalimabonu Baxodirovna , Bo'lajak o'qituvchilarning media-kommunikativ kompetentligini rivojlantirish metodikasi	187
Qo'chqorov Nodir Bozorovich , Talabalarda iqtisodiy savodxonlik madaniyatini shakllantirishning innovatsion va intensiv ko'rinishlari	192
Sadullayeva Zarnigor To'liqinjonovna , Talabalarning o'z-o'zini tarbiyalash darajasini diagnostika qilish va monitoring tizimi	197
Safarova Nigora Nasillovna , Transformativ ta'limning metodologik asoslari: Tanqidiy pedagogika, refleksiv yondashuv va sotsiokonstruktivizm integratsiyasi	204
Teshayeva Dilnoza Chori qizi , Talabalarda ekologik mas'uliyat rivojlanishining pedagogik-psixologik omillari	210
D.I. Normatova , Ingliz tili o'qituvchilarini kreativ yondashuv asosida maxsus kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari	217
Jumayeva Habiba G'aforovna , Ta'lim jarayonida geymifikatsion yondashuv orqali talabalarning evristik-kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari	222
Raximbayeva Gulyora Ulug'bekovna , Talabalarda media madaniyat va ijtimoiy identifikatsiya o'rtasidagi bog'liqlik	228
Hamdamova Nigora Olimovna , Pedagogical approaches and methods in understanding semantic content	234
Yaxyayeva Shoiraxon Toxirboyevna , Milliy kontent vositasida bolada tahliliy fikrlashni shakllantirish metodikasi	240
Filologiya fanlari	
Зиядуллаева Гульчехра Фатилло Кызы , Семантические синонимы глагола "Пить чай" И их стилистические особенности	245
Choriyeva Mehriniso Qiyomiddinovna , XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Buxoro adabiy muhiti va Abdurahmon Tamkin Buxoriyning adabiy merosi	250
Axmedova Dildora Bahodirovna, Jo'rayeva Mohigul Baxtiyor qizi , O'quvchilarning nutqiy etiket kompetensiyasini rivojlantirish masalalari	255
Ahatova Durdona Davron qizi , Omon Muxtor hikoyalaridagi badiiy zamon va inson tasvirining o'ziga xosliklari	260
Baxtiyorova Durdona Ixtiyor qizi , "Korpus texnologiyalari va sun'iy intellekt integratsiyasi asosida ingliz tilida og'zaki nutq hamda o'qib tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish"	264
Nosirova Dilfuza Mustafoyevna , Masallarning kelib chiqishi va rivojlanish bosqichlari	271
Nosirova Nodirabegim Nodirovna , Til o'rganish jarayonida sun'iy intellektning integratsiyasi: Lingvistik kompetensiyani shakllantirish, o'quv jarayonini shaxsiylashtirish va ta'lim samaradorligini oshirish imkoniyatlari	275
To'raboyeva Muqaddas, Pirimova Madina Ramazonovna , Ona tili o'qitish metodikasining zamonaviy konsepsiyasi: Taqiqotlar va yondashuvlar (alijon hamroyevning ilmiy maktabi misolida)	279
Ijtimoiy fanlar	

Hamroyev Saidjon Sanoyevich, Abdullayeva Yulduz Nabiyeвна, Jamiyatda xotin-qizlar huquqlarini himoya qilishning xalqaro-huquqiy standartlari	284
Erkinov Ozodbek Aminovich, Huquqiy va ijtimoiy davlatning nazariy asoslari hamda uning zamonaviy rivojlanish tendensiyalari	289
Hayitmurodov Musulmon Sunnat o'g'li, Huquqiy ong va madaniyat – qonun ustuvorligining poydevori	295
Yo'ldosheva Odinaxon Dilmurodjon qizi, O'zbekistonda mehnat huquqining buzilishi: Holat va istiqbol	299
Temirova Asila Sodiqovna, Zamonaviy fan taraqqiyotida huquq ta'limini rivojlantirish tendensiyalari	302
Ergashova Nargiza, Jamolova Tamara Normatovna, Amir Temur – buyuk sarkarda va davlat arbobi	307
Sulaymonbekov Suhaylbek Sobirbek o'g'li, Professional ta'lim oluvchilarning huquqiy kompetensiyalarini shakllantirishda huquqiy targ'ibotni tashkil etishning pedagogik mexanizmlari (iiv buxoro akademik litseyi misolida)	311
Hikmatov Sunnatillo Hafiz o'g'li, Yoshlarda media immunitetni shakllantirishning nazariy va ilmiy asoslari	318
Каримов Джамшид Тулкин Угли, Идеи гуманизма и нравственности в наследии Абдурахмона Джами	322
O'rinov O'tkirbek Nodir o'g'li, Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning samaradorligini baholashda innovatsion mezonlar va indikatorlar	326

Aniq va tabiiy fanlar

To'xtayeva Ferangis Furqat qizi, Muhandislik grafikasi fanida elektron o'quv qo'llanma yaratishda 3d geogebra dan foydalanish	330
Choriyeva Nilufar Akram qizi, Fizik tafakkurni rivojlantirishda multimedia vositalaridan foydalanish usullari	334
Dilnoza Irkinovna Dadaboeva, Kelajak muhandislar uchun cad va 3d vizualizatsiyalaridan foydalangan professional grafik tayyorlashning innovatsion usulini ishlab chiqish va tajribada sinab ko'rish	340
Hasanov Behzod Normurot o'g'li, Hamroyeva Dilnoza Tohir qizi, Informatika ta'limida multimedia vositalaridan foydalanish bo'yicha xorijiy va milliy pedagogik tajribalar tahlil	349
Jo'rayev Ihom Is'hoqovich, Mobil texnologiyalar tarixi, rivojlanishi va istiqbollari	354
Rakhmat Sindarov, Research of the methodology for the development and implementation of a teaching and methodological complex for graphic training	360
To'xtayeva Ferangis Furqat qizi, Elektron o'quv qo'llanmalar yaratishda Fliktop platformasidan foydalanishning metodik asoslari	366
Ergashov Mansur Yarashovich, Raxmatilloeva Shahzoda Hikmat qizi, “Azotning kislorodli birikmalari” mavzusini o'qitishda eksperimental yondashuv asosida o'quvchilarning kreativ kompetensiyasini shakllantirish	370